

Павлюк С.І.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу,
Миколаївський національний аграрний університет

ІННОВАЦІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОСТВОЄННОГО ПЕРІОДУ

Починаючи з 2019 року індустрія гостинності в Україні є однією з найбільш чутливих сфер, зокрема щодо форс-мажорних обставин. Особливо малий та середній бізнес відчули вплив всесвітньої пандемії COVID-19 та російської агресії проти України. Але, як свідчить історія, існує чимало позитивних прикладів, коли країна та індустрія гостинності відновлювалися, й ставали кращими.

Військові дії негативно вплинули на туристичну галузь (особливо в південних та східних регіонах країни), яка лише почала відновлюватися після років карантинних обмежень. На сьогодні дуже складно здійснити повне оцінювання завданих війною збитків туристичній індустрії в цілому та її інфраструктурі зокрема. Так, повномасштабне вторгнення вже призвело до пошкодження або знищення понад 900 об'єктів культурної спадщини, а оцінки збитків, завданих війною культурі України, сягають 19 млрд. доларів США [1].

Оскільки, індустрію гостинності слід розглядати як комплексну систему, на яку мають вплив зовнішні та внутрішні чинники, то відповідно соціально-економічна та політична стабільність країни має вирішальний вплив на її розвиток.

У процесі відновлення туристичної галузі як складової індустрії гостинності в Україні важливо враховувати досвід інших країн, таких як Хорватія, Кіпр, Ізраїль, Грузія та інші, які пережили кризові та постконфліктні ситуації, але відновилися у галузі туризму. Тому, враховуючи це, пошук нових шляхів щодо відновлення індустрії гостинності набуває особливого значення.

Серед перспективних шляхів післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні є: розвиток насамперед в'їзного та внутрішнього туризму; реновація інфраструктури туризму; якісне інституційне забезпечення туристичної діяльності; підвищення інтересу іноземних відвідувачів до меморіальних маршрутів та знакових місць повоєнного періоду; активізація маркетингової діяльності задля просування туристичного бренду України на зовнішніх ринках; розроблення якісних освітніх програм у сфері туризму й удосконалення існуючих та ін. [2].

На думку авторів [3] туристичному бізнесу потрібно використати час «простоїв» як час для підвищення кваліфікації шляхом вивчення іноземних мов, цифрових інструментів, соціального та фандрайзингового маркетингу, європейського досвіду розвитку туризму; налагодження зв'язків із стейкхолдерами; удосконалення діяльності наявних і створення нових

кластерів; розроблення грантових заявок і бізнес-планів на отримання фінансування від міжнародних донорів та інвесторів [3].

Виклики та перешкоди, що стали перед вітчизняною індустрією гостинності, та туристичною галуззю, зокрема у часи війни, належать до категорії, що вимагає креативного й гнучкого підходу. Нові умови створюють потребу у адаптації до змінених реалій та співпраці з урядовими структурами для залучення інвестицій і підвищення позитивного іміджу країни на міжнародному ринку. Так, основними напрямками, які заслуговують на увагу є:

- розробка та впровадження віртуальних турів – сприятиме створенню інтерактивних турів, розширенню аудиторії за рахунок глобальної доступності;

- розвиток туризму у віддалених та немасових для туристів регіонах допомагає розвивати інфраструктуру та підвищувати економічний рівень життя місцевого населення;

- адаптація до потреб мілітарі-туризму – розробка та пропозиція турів, спрямованих на відвідування військових пам'яток, участь у історичних реконструкціях та подіях, пов'язаних з військовою історією країни;

- культурний обмін – сприятиме збільшенню інтересу іноземних туристів до пам'яток та ключових місць в Україні після завершення війни, а також через організацію майстер-класів, фестивалів, тематичних екскурсій та інших подій;

- розроблення та впровадження національних та міжнародних програм для підтримки туристичного бізнесу; зміцнення міжнаціонального спілкування в сфері туризму.

Проте, з метою повного використання потенціалу вітчизняної індустрії гостинності необхідно звернути увагу на наступні аспекти: підвищення якості обслуговування, розробку маркетингових стратегій, створення привабливих турів, підтримку малих й середніх підприємств та ін., що в кінцевому випадку сприятиме економічному зростанню кожного регіону та країни в цілому.

Список літератури

1. Капустянська І. Костін: окупанти знищили понад 900 об'єктів культурної спадщини України. *LB.ua*. URL : https://lb.ua/culture/2024/02/29/601128_kostin_okupanti_znishchili_ponad_900.html

2. Миронов Ю. Б. Шляхи післявоєнного відновлення індустрії туризму в Україні. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2023. № 71. С. 64-68. URL : <http://www.journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1333/1257>

3. Рейманн М., Корнус О. Г., Венгерська Н. С., Холодок В. Д, Пацюк В. С., Паланг Х. Розвиток туристичного бізнесу прифронтових громад в умовах війни: зарубіжний та український досвід. *Регіональна економіка*. 2023. №1. С. 136-144. URL : <http://surl.li/rrsqw>.